አዋጅ ቁጥር … /2012

የኤሌክትሮኒክ ትራንዛክሽንን ለመደንገግ የወጣ አዋጅ

ወረቀትን እና ኮምፒዩተርን ማዕከል ያደረጉ ሰነዶችንና ኢንፎርሜሽኖችን የሚጠቀሙ
የህብረተሰብ ክፍሎችን በእኩል ሊያስተናግድ፣ እንደዚሁም ዜጎች፣ የግል ድርጅቶችና
መንግሥታዊ ተቋሞች የኤሌክትሮኒክ ትራንዛክሽን እንዲጠቀሙ የሚያስችልና ይህን
የሚያሳልጥ አስተማማኝ የሕግ ማዕቀፍ መፍጠር በማስፈለጉ፤

የኤሌክትሮኒክ ንግድን ጥቅም ላይ ማዋል የገበያ አማራጮቻችንን ስለሚያሰፋ፣ በዚህም ዜጎች በኢኮኖሚው ውስጥ እንዲካተቱ በማድረግ ኢትዮጵያ የዲጂታል ዘመንን እንድትቀላቀል ስለሚያስችል፤

የኤሌክትሮኒክ የመንግሥት አገልግሎትን ሥራ ላይ ማዋል በየደረጃው ውጤታማ፣ ተጠያቂና ሁሉን ያቀፉ መንግሥታዊ ተቋሞችን በመገንባት መልካም አስተዳደርን ለማስፈን ጠቃሚ ስለሆነ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 55 (1) መሠረት የሚከተለው ታውጇል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌ

1. **አጭር ርዕስ**

   ይህ አዋጅ "የኤሌክትሮኒክ ትራንዛክሽን አዋጅ ቁጥር … /2012" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. **ትርጓሜ**

   የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ:-

   1/ "መልዕክት ተቀባይ" ማለት የመሐል አገናኞችን ሳይጨምር መልዕክቱን እንዲቀበል በአመንጪው የተወሰነ ሰው ነው፤

   2/ "ባለሥልጣን" ማለት የኢትዮጵያ ኮሙኒኬሽን ባለሥልጣን ነው፤

3/ "ኮሙኒኬሽን" ማለት የውል አቀራረብና አቀባበልን ጨምሮ ሰዎች ከኤሌክትሮኒክ ትራንዛክሽን ጋር በተያያዘ የሚወስዷቸው ወይም ለውሳኔ የሚመርጧቸው ትዕዛዞች፣ ማስጠንቀቂያዎች፣ ጥያቄዎች፣ ወይም መሰል መልዕክቶች ናቸው፤

4/ "የኮሙኒኬሽን ኔትዎርክ አገልግሎቶች" ማለት የኮሙኒኬሽን መስመሮችን ማቅረብ፣ ለኮሙኒኬሽን ሥርዓት የሚውሉ ግብዓቶችን ማንቀሳቀስ፣ የኮሙኒኬሽን ሥርዓቶችን ተደራሽ ማድረግ፣ ተገልጋዩ በለያቸው የመዳረሻ ወይም የመተላለፊያ ነጥቦች መካከል ኢንፎርሜሽን ማስተላለፍ፣ ዳታ መተንተንና ማከማቸት ነው፤

5/ "ዳታ መልዕክት" ማለት በኤሌክትሮኒክ፣ በማግኔታዊ፣ በኦፕቲካል ወይም በሌላ ተመሳሳይ መንገድ የመነጨ፣ የተላከ፣ የደረሰ ወይም የተከማቸ ኢንፎርሜሽን ነው፤

6/ "ኤሌክትሮኒክ" ማለት ከቴክኖሎጂ አንጻር የኤሌክትሪክ፣ የማግኔታዊ፣ የኦፕቲካል ወይም ሌላ ተመሳሳይ አቅም ያለው የመጠቀሚያ መንገድ ነው፤

7/ "የኤሌክትሮኒክ ንግድ" ማለት ኢንተርኔትን ወይም ሌሎች የመረጃ መረብን በመጠቀም የሚደረግ የሸቀጦችና የአገልግሎቶች ግብይት ወይም ልውውጥ ነው፤

8/ "የኤሌክትሮኒክ ንግድ እንቀሳቃሽ" ማለት በኢንተርኔት ወይም በሌላ የመረጃ መረብ አማካኝነት ሸቀጦችን በመሸጥ ወይም አገልግሎቶችን በማቅረብ የንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ሰው ነው፤

9/ "የኤሌክትሮኒክ ንግድ ፕላትፎርም እንቀሳቃሽ" ማለት በኤሌክትሮኒክ ንግድ ሁለትና ከዚያ በላይ የሆኑ ሰዎች በራሳቸው የንግድ ሥራ ለማካሄድ እንዲችሉ ቀጥታ ተደራሽ የሆኑ ድረገጾችን የሚያቀርብ፣ የሚያቀራርብ፣ ኢንፎርሜሽን የሚለቅና ሌሎች አገልግሎቶችን የሚሰጥ ድርጅት ነው፤

10/ "ኤሌክትሮኒክ ሰነድ" ማለት በኤሌክትሮኒክ ቅርጽ ያለ ሰነድ፣ መዝገብ፣ ኢንፎርሜሽን፣ ኮሙኒኬሽን ወይም ትራንዛክሽን ነው፤

11/ "ኤሌክትሮኒክ መልዕክት" ማለት በኤሌክትሮኒክ መንገድ ወይም በሌሎች ተመሳሳይ ዘዴዎች አማካኝነት የመነጨ፣ የተላከ፣ የደረሰ ወይም የተከማቸ ኢንፎርሜሽን ነው፤

12/ "ኤሌክትሮኒክ መዝገብ" ማለት በኤሌክትሮኒክ መንገድ የመነጨ፣ የተከማቸ፣ የደረሰ ወይም ኮሙኒኬት የተደረገ የጽሑፍ ሰነድ ወይም መዝገብ ነው፤

13/ "ኤሌክትሮኒክ ፊርማ" ማለት ከኤሌክትሮኒክስ መልዕክት ጋር በተያያዘ ፈራሚውን ለመለየትና በኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ውስጥ የተካተተው ኢንፎርሜሽን በፈራሚው የጸደቀ ወይም ተቀባይነት ያገኘ መሆኑን ለማመልከት ጥቅም ላይ የሚውል በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ውስጥ ያለ፣ በኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ላይ የተለጠፈ ወይም ከኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ጋር ምክንያታዊ በሆነ አኳኋን የተቆራኘ በኤሌክትሮኒክ መልክ ያለ ኢንፎርሜሽን ነው፤

14/ "ኤሌክትሮኒክ ትራንዛክሽን" ማለት ተንቀሳቃሽ ስልክንና ሌሎች መሰል መሣሪያዎችን ጨምሮ በኮምፒውተር በታገዘ የኢንፎርሜሽን መረብ ሥራን ማከናወን ሲሆን፤ የኤሌክትሮኒክ ንግድንና የኤሌክትሮኒክ የመንግሥት አገልግሎትን ይጨምራል፤

15/ "ዶት ኢቲ ዶሜይን ስም ቦታ" ማለት በአይኤስኦ 3166-1 ዓለምአቀፍ ደረጃዎች በተደረገው ምደባ መሠረት የኢንተርኔት ሥርዓት ከፍተኛ ደረጃ በሆነው የባለሁለት ፊደል ኮዶች መሠረት ለኢትዮጵያ ተለይቶ የተሰጠ የዶት ኢቲ የአገር መለያ ከፍተኛ ደረጃ ዶሜይን ነው፤

16/ "ኢንፎርሜሽን" ማለት ጽሑፍን፣ መልዕክትን፣ ዳታን፣ ድምጽን፣ የዳታ ቋትን፣ ቪዲዮን፣ ምልክቶችን፣ ሶፍትዌርን፣ የኮምፒውተር ፕሮግራሞችን፣ ኦብጀክት ኮድንና ሶርስ ኮድን ይጨምራል፤

17/ "የኢንፎርሜሽን ሥርዓት" ማለት ኢንፎርሜሽን የሚያመነጭ፣ የሚልክ፣ የሚቀበል፣ የሚያከማች፣ ወይም በሌላ መንገድ የሚተነትን ሥርዓት ነው፤

18/ "የመሐል አገናኝ" ማለት አንድን ሰው በመወከል የኤሌክትሮኒክ መልዕክትን የሚልክ፣ የሚቀበል፣ የሚያከማች፣ ወይም ከኤሌክትሮኒክ መልዕክት ጋር ተያያዥነት ያላቸው ሌሎች አገልግሎቶችን የሚያቀርብ ሰው ነው፤

19/ "መካከለኛ ፕላትፎርም አንቀሳቃሽ" ማለት በኤሌክትሮኒክ ንግድ ፕላትፎርም አማካኝነት ሸቀጦችን የሚሸጡ ወይም አገልግሎቶችን የሚያቀርቡ የኤሌክትሮኒክ ንግድ አንቀሳቃሾችን በተለያየ ማዕቀፍ አደራጅቶ የሚይዝ ድርጅት ነው፤

20/ "ሚኒስቴር" ወይም "ሚኒስትር" ማለት እንደቅደም ተከተሉ የኢኖቬሽንና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ነው፤

21/ "አመንጪ" ማለት በራሱ ወይም በወኪሉ አማካኝነት የኤሌክትሮኒክ መልዕክት የላከ ወይም እንዳግባቡ ከማከማቸቱ በፊት ያመነጨ ሲሆን፣ በኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ዙሪያ ያሉ የመሐል አገናኞችን አይጨምርም፤

22/ "ምዝገባ" ማለት የዶሜይን ስም ምዝገባ አገልግሎት አቅራቢዎችንና የዶሜይን ስሞችን የሚመለከቱ ሌሎች ኢንፎርሜሽኖችን ለማከማቸትና መልሶ ሥራ ላይ ለማዋል የሚያስችል ሥርዓት ነው፤

23/ "የደህንነት ሥርዓት" ማለት

(ሀ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ወይም የኤሌክትሮኒክ ፊርማ የአንድ የተወሰነ ሰው መሆኑን ማረጋገጥ፣ ወይም

(ለ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክቶች ኮሙኒኬት ሲደረጉ ይዘታቸው ወይም ክምችታቸው ላይ የሚታዩ ግድፈቶችና ለውጦችን አልጎሪዝም እና ኮዶችን በመጠቀም፣ ቃላቶችን ወይም ቁጥሮችን በመለየት፣ የመመስጠሪያ ወይም

(ሀ) በራሱ በአመንጪው፣

(ለ) አመንጪውን እንዲወክል ሥልጣን በተሰጠው ሰው፣ ወይም

(ሐ) የአውቶማቲክ ሥርዓቱ ፕሮግራም በተደረገው መሠረት አለመሥራቱ ካልተረጋገጠ በስተቀር፣ መልዕክት በራሱ ጊዜ እንዲልክ ተደርጎ ፕሮግራም በተደረገ የአውቶማቲክ ሥርዓት አማካይነት የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ በራሱ በአመንጪው ወይም በተወካዩ አማካይነት

የተላከ ከሆነ የአመንጪው ነው ተብሎ ይወሰዳል፡፡

2/ የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ተቀባዩ መልዕክቱ የተላከው ከአመንጪው ነው ብሎ ግምት የሚወስደው፣

(ሀ) መልዕክቱ ከኢንፎርሜሽን አመንጪው የተላከ መሆኑን ለይቶ ለማወቅ የሚያስችል ስምምነት የተደረሰበት አሠራር ጥቅም ላይ ከዋለ፣ ወይም

(ለ) መልዕክቱ ከአመንጪው ወይም ከወኪሉ ጋር ያለው ግንኙነት፣ አመንጪው የሚልካቸው መልዕክቶች የእርሱ እንደሆኑ የሚያሳዩ ዘዴዎችን እንዲያገኝ የተመቻቸለት ሰው ከፈጸማቸው ተግባሮች የመጣ ከሆነ ነው፡፡

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) የተጠቀሰው ቢኖርም፣ ከሌሎች ምክንያቶች ባሻገር፣

(ሀ) የመልዕክቱ ተቀባይ መልዕክቱ ከአመንጪው የተላከ እንዳልሆነ በጊዜ እንዲያውቅ የተደረገ፣ እና መልዕክት ተቀባዩ እርምጃ ለመወሰድ የሚያስችል በቂ ጊዜ የተሰጠው ከሆነ ወይም

(ለ) መልዕክት ተቀባዩ ተገቢውን ጥንቃቄ በማድረግ ወይም በአመንጪውና በእርሱ መካከል በተደረገው ስምምነት መሠረት የማረጋገጫ ዘዴ በመከተል፣ መልዕክቱ ከአመንጪው እንዳልሆነ ካወቀ ወይም ሊያውቅ የሚችልበት መንገድ ካለ

የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ሕጋዊ ውጤት የለውም፡፡

4/ መልዕክት ተቀባዩ መልዕክቱ የመጀመሪያው መልዕክት ቅጅ መሆኑን ካወቀ ወይም ሊያውቅ የሚችልበት ሁኔታ ከሌለ በስተቀር፣ እያንዳንዱን የኤሌክትሮኒክ መልዕክትን ራሱን የቻለ አዲስ መልዕክት አድርጎ መቁጠርና ለዚህም ተመጣጣኝ የሆነ እርምጃ መውሰድ ይገባዋል፡፡

20. መልዕክት ስለመድረሱ የሚሰጥ ማረጋገጫ

መልዕክት አመንጪው የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱን ስለመቀበሉ ማረጋገጫ እንዲሰጠው ተቀባዩን ሊጠይቅ ይችላል፡፡ የመልዕክት አመንጪው ማረጋገጫ የሚሰጥበትን ፎርም ለይቶ ካልወሰነ መልዕክት ተቀባዩ

1/ ሚኒስቴሩ ይህን አዋጅ ይፈጽማል፣ ያስፈጽማል ፣ ለአዋጁ ተፈጻሚነት ሌሎች መንግሥታዊ እና የግል ተቋሞችን ያስተባብራል፣ ይመራል።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ሥር የተደነገጉ ተግባሮችን እና ኃላፊነቶችን ለመፈጸም ሚኒስቴሩ

(ሀ) የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ የብቃት ደረጃዎችን፣

(ለ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ኮሙኒኬሽንን፣

(ሐ) የመሐል አገናኞች የተጠያቂነት ገደብን፣

(መ) የሸማቾች መብት ጥበቃን፣

(ሠ) የኤሌክትሮኒክ የመንግሥት አገልግሎቶች፣

(ረ) የፌዴራል የኤሌክትሮኒክ የሕጎች መዝገብን፣

(ሰ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክት አመራር እና አጠባበቅ፣

(ሸ) ዳታን ወደ ኮምፒውተር የማስገባትና የኤሌክትሮኒክ መልዕክትን የማረጋገጫ ዘዴዎችን፣ እንደዚሁም

(ቀ) እንዳስፈላጊነቱ በየጊዜው በሚወሰኑ ሌሎች ጉዳዮች ዙሪያ መመሪያዎችን እና ጋይድላኞችን ያወጣል።

3/ የኢትዮጵያ የኮሙኒኬሽን ባለሥልጣን በዚህ አዋጅና በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጡ ደንቦችና ሌሎች ሕጎች መሠረት የዶት ኢቲ የዶሜይን ስም ቦታን የመምራትና የማስተዳደር ሥልጣንና ተግባር ተሰጥቶታል።

6. የብሔራዊ የዲጂታል ኢኮኖሚ ካውንስል መቋቋም

1/ በዚህ አዋጅ የብሔራዊ የዲጂታል ኢኮኖሚ ካውንስል ተቋቁሟል።

2/ የካውንስሉ አባላት ሚኒስትሩን ጨምሮ በጠቅላይ ሚኒስትሩ ይሰየማሉ፣ ቁጥራቸውም እንዳስፈላጊነቱ ይወሰናል።

3/ የካውንስሉ ሰብሳቢ በጠቅላይ ሚኒስትሩ የሚሰየም ይሆናል፣ ሚኒስትሩ የካውንስሉ ሴክሬታሪያት በመሆን ያገለግላል።

4/ ካውንስሉ የኤሌክትሮኒክ ግብይት እና የኤሌክትሮኒክ የመንግሥት አገልግሎቶችን ጨምሮ በዲጂታል ኢኮኖሚ ዙሪያ መንግሥትን የማማከር ሚና አለው።

5/ ካውንስሉ አግባብነት ካላቸው ከተለያዩ የመንግሥት ተቋማት የተውጣጡ የሥራ ቡድኖች ሊያቋቁም ይችላል።

ክፍል ሁለት

የኤሌክትሮኒክ መልዕክቶች

ንዑስ ክፍል አንድ

ሕጋዊ መስፈርቶች

7. ሕጋዊ ውጤት

1/ ኢንፎርሜሽን በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ብቻ መቅረቡ ሕጋዊ ውጤት እንዳይኖረው አያደርገውም።

2/ ኢንፎርሜሽን በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ውስጥ ተካቶ ስለመቅረቡና ሕጋዊ ውጤት እንዲኖረው ባይደረግም በዚሁ መልዕክት ውስጥ መጠቀሱ ኢንፎርሜሽኑ ለተላከለት ሰው ተደራሽ መሆን የሚችል ከሆነ ሕጋዊ ውጤት እንዳይኖረው አያደርገውም።

8. ጽሑፍ

ማንኛውም ኢንፎርሜሽን በጽሑፍ እንዲቀርብ በሕግ ግዴታ ከተጣለ ያ ኢንፎርሜሽን በኤሌክትሮኒክ መልክ ከቀረበ ወይም ከተቀመጠ፣ ተደራሽ ከሆነ፣ እና በቀጣይ ለማመሳከሪያነት መዋል የሚችል ከሆነ የኢንፎርሜሽኑን አቀራረብ አስመልክቶ የተጠየቀው ቅድመ ሁኔታ እንደ ተሟላ ይቆጠራል።

9. ፊርማ

1/ ማንኛውም ሰነድ ፊርማ እንዲያርፍበት በሕግ ግዴታ ከተጣለ እና የትኛው ፊርማ ተቀባይነት እንዳለው ሕጉ ካልገለጸ፣ በኤሌክትሮኒክስ የቀረበው ፊርማ በሕግ የተጠየቀው ቅድመ ሁኔታ እንደተሟላ የሚቆጠረው

(ሀ) የግለሰቡን ማንነት ለመለየት እና በኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ውስጥ የተካተተው ኢንፎርሜሽን በግለሰቡ የጸደቀ መሆኑን የሚያመላክት ዘዴ ጥቅም ላይ ከዋለ፤ እና

(ለ) ዘዴው ስምምነትን ጨምሮ ያሉ ሌሎች ሁኔታዎችን ግምት ውስጥ በማስገባት የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ለመነጨበት ወይም ኮሙኒኬት ለተደረገበት ዓላማ አስተማማኝና ተስማሚ ሆኖ ከቀረበ

ብቻ ነው።

2/ የኤሌክትሮኒክ ፊርማ አስተማማኝ ነው የሚባለው

(ሀ) ጥቅም ላይ በዋለበት አግባብ፤ የኤሌክትሮኒክ ፊርማ መፍጠሪያ ዘዴዎቹ ከሌሎች ሰዎች ጋር ሳይሆን ከፈራሚው ጋር የተቆራኙ ከሆነ፤

(ለ) ፊርማው በሚፈረምበት ወቅት፤ የኤሌክትሮኒክ ፊርማ መፍጠሪያ ዘዴዎቹ በሌላ በማንኛውም ሰው ሥር ሳይሆን በራሱ በፈራሚው ቁጥጥር ሥር የነበሩ፤ እና ከግዳጅና ካላስፈላጊ ተጽዕኖ ነጻ ሆኖ የተፈረመ ከሆነ፤ እና

(ሐ) የኤሌክትሮኒክ ፊርማው ከተፈረመ በኋላ የተደረገ ማንኛውም ለውጥ ወይም ማሻሻያ በቀላሉ ሊደረስበት የሚችል

ከሆነ ብቻ ነው።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) የተደነገገው ቢኖርም የአንድን ሰው የኤሌክትሮኒክ ፊርማን ትክክለኛነት ወይም ትክክለኛ አለመሆን በማንኛውም ሕጋዊ መንገድ ማረጋገጥ ይቻላል፣

4/ በማንኛውም የኤሌክትሮኒክ ትራንዛክሽን ፊርማን አስመልክቶ በዚህ አዋጅ ባልተሸፈኑ ጉዳዮች የኤሌክትሮኒክ ፊርማ አዋጅ ተፈጻሚ ይሆናል።

10. <u>ማህተም</u>

1/ ሕግ በሰነድ ላይ ማሕተም እንዲያርፍ ግዴታ ከጣለ ሰነዱ በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ቅርጽ ከቀረበና በኤሌክትሮኒክ ፊርማ መሠረት የዲጂታል ፊርማ ካረፈበት በሕግ የተቀመጠው ቅድመ ሁኔታ እንደተሟላ ይቆጠራል።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ሚኒስቴሩ በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ላይ ማህተም የማድረግ ቅድመ ሁኔታን የሚያሟላ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

11. <u>እማኝ</u>

ሕግ በሰነድ ላይ የእማኞች ፊርማ እንዲያርፍ ግዴታ ከጣለ፣ ሰነዱ በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ቅርጽ ከቀረበ እና በዚህ አዋጅ አንቀጽ 9 የተቀመጠው መሥፈርት የሚያሟላ የምስክር የኤሌክትሮኒክ ፊርማ ካረፈበት በሕግ የተቀመጠው ቅድመ ሁኔታ እንደተሟላ ይቆጠራል።

12. <u>ዋና ቅጅ</u>

1/ ሕግ ኢንፎርሜሽን በዋና ቅጅ እንዲቀርብ ወይም እንዲቀመጥ ግዴታ ከጣለ

(ሀ) ኢንፎርሜሽኑ የመጨረሻውን ቅርጽ ይዞ በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ወይም በሌላ መልኩ ለመጀመሪያ ጊዜ ከመነጨበት ጊዜ አንስቶ ያለመቀየሩን የሚያሳይ አስተማማኝ ዋስትና ካለ፣ እና

(ለ) ኢንፎርሜሽኑ በማንኛውም በተፈለገ ጊዜ ጥቅም ላይ ከማዋል አኳያ ተደራሽና የሚነበብ ከሆነ የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ይህን ቅድመ-ሁኔታ እንዳሟላ ይቆጠራል።

2/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) ፊደል ተራ (ሀ) ድንጋጌ የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ያልተቀየረ መሆኑ የሚመዘነው

(ሀ) ከኢንፎርሜሽን ከሙኒኬሽን፣ ክምችትና ማሳየት ጋር በተያያዘ ከሚጨመሩ ወይም ከሚመነጩ ለውጦች ውጪ ኢንፎርሜሽኑ ምሉዕና ያልተለወጠ ሆኖ መቆየቱን በማገናዘብ፣

(ለ) ኢንፎርሜሽኑ የመነጨበት ዓላማን በመመልከት፣ እና

(ሐ) ሌሎች አግባብነት ያላቸው ሁኔታዎችን ግምት ውስጥ በማስገባት ነው።

13. ተቀባይነት እና የማስረጃ ክብደት

1/ የኤሌክትሮኒክ መልዕክቶች በማንኛውም የሕግ ሂደቶች ተቀባይነት አላቸው፤ እንደ ማስረጃም ያገለግላሉ::

2/ የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ የማስረጃ ክብደት ሲመዘን

(ሀ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ የመነጨበት፣ የተከማቸበት ወይም ከሙኒኬት የተደረገበት አግባብ አስተማማኝነት፣

(ለ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ይዘት ሳይቀየር የቆየበት መንገድ አስተማማኝነት፣

(ሐ) የመልዕክቱ አመንጪ ተለይቶ የታወቀበት መንገድ፣ እና

(መ) ፍርድ ቤት አግባብነት አላቸው ብሎ የሚያስቀምጣቸው ሌሎች እውነታዎች ግምት ውስጥ ይገባሉ::

14. <u>ማስቀመጥ</u>

1/ በሕግ ሰነዶች፣ መልዕክቶች እና ኢንፎርሜሽን እንዲቀመጡ ግዴታ ከጣለ በሕግ የተቀመጠው ቅድመ ሁኔታ እንደተሟላ የሚቆጠረው

(ሀ) በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ውስጥ የሚገኝ ኢንፎርሜሽን ተደራሽ እና በቀጣይ ለማመሳከሪያነት መዋል የሚችል ከሆነ፣

(ለ) ኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ በተቀረጸበት፣ በተላከበት፣ በደረሰበት ጊዜ በመነሻ የነበረውን ይዘት ጠብቆ ከቆየ ወይም የመልዕክቱ ይዘት ያልተለወጠ መሆኑን ማሳየት የሚቻል ከሆነ፣ እና

(ሐ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ላኪና ተቀባዩን፣ የተላከበትን ወይም የደረሰበትን ቀንና ሰዓትን ማወቅ የሚያስችል ከሆነ ነው::

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ (1) በተደነገጉ ቅድመ ሁኔታዎች ዙሪያ ሶስተኛ ወገኖች የሚሰጧቸው አገልግሎቶች እንደ በቂ ይቆጠራሉ::

3/ ሕግ ወረቀትን ማዕከል ያደረጉ ሰነዶችና መረጃዎች ለተወሰኑ ዓመታቶች እንዲቆዩ የጣለው ግዴታ በንዑስ አንቀጽ (1) እና (2) በተጠቀሱ ሰነዶች፣ መዝገቦችና ኢንፎርሜሽን ላይ ተፈጻሚ ነው::

4/ በንዑስ አንቀጽ (1) እና (2) መሠረት ሰነዶች፣ መልዕክቶች ወይም ኢንፎርሜሽን እንዲቀመጡ የተጣለው ግዴታ መልዕክቶችን ለመላክ ወይም ለመቀበል ሲባል ብቻ ጥቅም ላይ በዋሉ መልዕክቶች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም::

5/ የኤሌክትሮኒክስ መልዕክቶችን ማስቀመጥን በተመለከተ ሚኒስቴሩ መመሪያ ያወጣል::

15. <u>ቅጅ እና አጻጻፍ</u>

1/ በሕግ ሰነዶች ከአንድ በላይ በሆኑ ቅጂዎች መቀመጥ፣ መቅረብ፣ መላክ ወይም መሰጠት አለባቸው በማለት ከደነገገ፤ ሰነዱ በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ከተቀመጠ፣

ከቀረበ፣ ከተላከ ወይም ከተሰጠ በሕግ የተቀመጠው ቅድመ ሁኔታ እንደ ተሟላ ይቆጠራል።

2/ በሕግ ሰነዶች በታዘዘው አጻጻፍ እንዲቀርቡ ከደነገገ፣ የኤሌክትሮኒክ መልዕክት የሆነ ሰነድ በሕግ የተደነገገውን ቅድመ ሁኔታ አሟልቷል የሚባለው የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ፡

(ሀ) ከታዘዘው ቅርጽ ጋር ተመሳሳይ ወይም በአብዛኛው ተመሳሳይ በሆነ መልኩ ፎርማት የተደረገ ከሆነ፤

(ለ) በቀጣይ ለማመሳከሪያነት መዋል እንዲችል ተደራሽና ሊነበብ የሚችል፣ እና

(ሐ) ሌላ ሰው ጋር ሊቀመጥ የሚችል ከሆነ ነው።

16. <u>ክፍያ እና ደረሰኝ</u>

1/ ክፍያ እንዲፈጸም የሚጠይቅ ትራንዛክሽን ክፍያው በኤሌክትሮኒክ መንገድ ከተፈጸመና አግባብነት ያለው የመንግሥት ተቋም ያስቀመጣቸው ሌሎች ቅድመ ሁኔታዎች ከተሟሉ በሕግ የተቀመጠው ቅድመ ሁኔታ እንደ ተሟላ ይቆጠራል። አግባብነት ያለው የመንግስት ተቋም የአፈጻጸም መመሪያ ያወጣል።

2/ ሕግ የክፍያ ደረሰኝ እንዲሰጥ ግዴታ የሚጥል ከሆነ በሕግ የተቀመጠው ግዴታ እንደ ተሟላ የሚቆጠረው

(ሀ) ደረሰኙ በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ቅርጽ የተዘጋጀ፣

(ለ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ የወረቀት ደረሰኝ ይዘትን የሚያሟላ፣ እንደዚሁም

(ሐ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ በቀጣይ ለማመሳከሪያነት መዋል እንዲችል ተደራሽና ሊነበብ የሚችል

ከሆነ ነው።

17. <u>ስለውል አመሠራረት</u>

ከውል አመሠራረት ጋር በተያያዘ ተዋዋይ ወገኖች ከዚህ በተቃራኒ ካልተስማሙ ከውል አመሠራረት ጋር በተያያዘ ተዋዋይ ወገኖች ከዚህ በተቃራኒ ካልተስማሙ የውል አቀራረብ፣ የውል አቀባበል፣ የውል አቀራረብ ቀሪ መሆን፣ የውል በስተቀር፣ የውል አቀራረብ፣ የውል አቀባበል፣ የውል አቀራረብ ቀሪ መሆን፣ የውል አቀባበል ቀሪ መሆን፣ ወይም ሌሎች የመረጃ ልውውጦች በሙሉ ወይም በከፊል በኤሌክትሮኒክ መንገድ ሊገለጹ ይችላሉ።

18. <u>ሕጎችን በኤሌክትሮኒክ መንገድ ማተም</u>

ሕግ እንዲታተም ግዴታ ከተጣለ ሕጉ በኤሌክትሮኒክ መንገድ ከታተመ በሕግ የተቀመጠው ቅድመ ሁኔታ እንደ ተሟላ ይቆጠራል።

ንዑስ ክፍል ሁለት

<u>የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ኮሙኒኬሽን</u>

19. <u>የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ምንጭ</u>

1/ የኤሌክትሮኒክ መልዕክት

(ሐ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ወቅታዊ ማድረግን በተመለከተ በኢንዱስትሪው ውስጥ በስፋት ዕውቅና ካገኙና ጥቅም ላይ ከዋሉ ደንቦች ጋር የሚስማማ ከሆነ፤

(መ) በኤሌክትሮኒክ መልዕክት ዙሪያ መረጃ ከማግኘት ጋር በተያያዘ፤ በኢንዱስትሪው በስፋት ተቀባይነት ካገኙና ጥቅም ላይ ከዋለ ሕጋዊ የቴክኖሎጂ አጠቃቀም ጋር የማይጣረስ ከሆነ፤ እና

(ሠ) የኤሌክትሮኒክ መረጃውን እንዲያስወግድ ወይም ተደራሽ እንዳይሆን ጥያቄ ሲቀርብለት ይህንኑ የሚፈጽም ከሆነ

የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱን በአውቶማቲክ፤ በኮምፒውተር ሥርዓቱ የሃይት ደረጃዎች እና ለአጭር ጊዜ በማከማቸቱ ተጠያቂ አይሆንም::

25. ማስቀመጥ

1/ የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ክምችትን የሚያስተናግድ አገልግሎት የሚያቀርብ የመሐል አገናኝ ከኢንፎርሜሽን ክምችት ጋር ተያይዞ ለሚነሳ ጉዳት፤

(ሀ) ኢንፎርሜሽኑ ወይም ከኢንፎርሜሽኑ ጋር የተያያዘው ተግባር የሶስተኛ ወገን መብትን የሚጥስ መሆኑን ካላወቀ፤

(ለ) የተከማቸው ኢንፎርሜሽንን ሕገ-ወጥ ባህርይ ካወቀ በኋላ ወዲያውኑ ኢንፎርሜሽኑን የማውጣት ወይም እንዲህ ዓይነቱን ኢንፎርሜሽን ማግኘት እንዳይቻል የማድረግ እርምጃ ከወሰደ፤ ወይም

(ሐ) በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት ኢንፎርሜሽኑን እንዲያወርድ ማስታወቂያ ሲደርሰው ኢንፎርሜሽኑን ለማስወገድ ወይም ተደራሽ እንዳይሆን ለማድረግ በፍጥነት እርምጃ ከወሰደ፤

የተከማቹት ኢንፎርሜሽኖች ለሚያስከትሉት ጉዳት ተጠያቂ አይሆንም::

2/ ጥሰት የተፈጸመ መሆኑን በተመለከተ የሚሰጡ ማስታወቂያዎችን እንዲቀበልለት ተወካይ ካልሰየመ እና በሚሰጠው አገልግሎት በኩል በድረ-ገጹ ላይ ጭምር ለህዝብ ተደራሽ በሆኑ ስፍራዎች የተወካዩን ስም፣ አድራሻ፣ የስልክ ቁጥር እና የኢሜይል አድራሻ ካላሳወቀ በስተቀር፣ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተደነገጉት የተጠያቂነት ገደቦች በአገልግሎት ሰጪው ላይ ተፈጻሚነት አይኖራቸውም::

3/ የአገልግሎቱ ተቀባይ ከአገልግሎት አቅራቢው ጋር ሆኖ የሚሰራ ከሆነ ንዑስ አንቀጽ (1) ተፈጻሚ አይሆንም::

26. ኢንፎርሜሽን የማግኛ መሳሪያዎች

የመሐል አገናኝ ተገልጋዮች የሶስተኛ ወገኖችን መብት ወደሚጥሱ የኤሌክትሮኒክ መልዕክቶች ወይም የጥሰት ተግባራትን ወደያዙ ድረ-ገጾች የሚያመላክት ወይም ከእነዚህ ድረ ገጾች ጋር የሚያገናኝ ከሆነ

(ሀ) ኢንፎርሜሽኑ ወይም ከኢንፎርሜሽኑ ጋር የተያያዘው ተግባር የሶስተኛ ወገኖችን መብት የሚጥስ ስለመሆኑ ግንዛቤ ከሌለው፤

(ሀ) አውቶሚትድ በሆነ ወይም በሌላ መንገድ ምላሽ በመስጠት፣ ወይም
(ለ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱን ስለመቀበሉ አመንጪው እንዲረዳ የሚያደርግ ማናቸውም ተግባርን በመፈጸም

መልዕክቱ ስለመድረሱ ሊያረጋግጥ ይችላል።

2/ የመረጃ አመንጪው የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ሕጋዊ ውጤት የሚኖረው ከመልዕክት ተቀባዩ ማረጋገጫ ሲሰጠው እንደሆነ ገልጾ ከሆነ፣ ተቀባይ መልዕክቱ ስለመድረሱ የላከው ማረጋገጫ ለአመንጪው እስከሚደርሰው ድረስ መልዕክቱ እንዳልተላከ ተደርጎ ይቆጠራል።

3/ ማረጋገጫው በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ ወይም በተደረገው ስምምነት መሠረት ለአመንጪው ካልደረሰ፣ ወይም የጊዜ ገደብ ካልተቀመጠ፣ ወይም ጊዜን አስመልክቶ የተደረሰ ስምምነት ከሌለ ተገቢ ነው ተብሎ በሚቆጠር ጊዜ ውስጥ ማረጋገጫው ካልደረሰ፣ አመንጪው

(ሀ) ከተቀባይ መልዕክቱን ስለመቀበሉ የሚያረጋግጥ መተማመኛ ያልደረሰው መሆኑን ሊያሳውቀው እና ይህን ማረጋገጫ በተወሰነ ቀን ገደብ ውስጥ እንዲደርሰው ግዴታ ሊያስቀምጥ፣ እና

(ለ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ (ሀ) በተገለጸው የጊዜ ገደብ ውስጥ አመንጪው ከመልዕክት ተቀባዩ ማረጋገጫ ያልደረሰው ከሆነ ለተቀባዩ ቀድሞ የላከለት የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ፈጽሞ እልተላከም ብሎ እንዲቆጥር ማስታወቂያ ሲሰጠውና፣ ያሉትን ሌሎች መብቶቹን ሊጠቀም ይችላል።

4/ አመንጪው ከተቀባይ መልዕክቱን ስለመቀበሉ የሚያረጋግጥ መተማመኛ ከተቀበለ የመልዕክቱ ተቀባይ የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱን እንደተቀበለ ተደርጎ ግምት ይወሰዳል።

5/ ማረጋገጫው የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ሁለቱ ወገኖች የተስማሙበትን ወይም ደረጃውን በጠበቀ መመዘኛ ተለይተው የተቀመጡ ቴክኒካዊ መስፈርቶችን የሚያሟሉ መሆኑን ከገለጸ እነዚህ የተቀመጡ መስፈርቶች እንደተሟሉ ይገመታል።

21. <u>የኤሌክትሮኒክ መልዕክቶች የመላኪያ እና የመቀበያ ጊዜና ቦታ</u>

1/ በመልዕክት አመንጪውና በተቀባዩ መካከል በሌላ መንገድ ስምምነት ካልተደረገ በስተቀር የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ተልኳል የሚባለው መልዕክቱ ከመረጃ አመንጪው ወይም ከወኪሉ ውጪ በሆነ የመረጃ ሥርዓት ውስጥ ሲገባ ነው።

2/ በመልዕክት አመንጪውና በተቀባዩ መካከል በሌላ መልክ ስምምነት ካልተደረገ በስተቀር የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ከተቀባዩ ዘንድ ስለመድረሱ በሚከተለው አግባብ ይረጋገጣል

(ሀ) የመልዕክት ተቀባዩ የኤሌክትሮኒክ መልዕክትን ለመቀበል ሲል የለየው የመረጃ ሥርዓት ካለ መረጃው ደርሷል የሚባለው የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ

በዚህ የመረጃ ሥርዓት ውስጥ ሲገባ፣ ወይም ተቀባዩ መልዕክቱን ለመቀበል ባልሰየው የመረጃ ሥርዓት በኩል የተቀበለ ከሆነ፤ ወይም

(ለ) ተቀባዩ መልዕክት የሚቀበልበትን የመረጃ ሥርዓት ለይቶ ካላስቀመጠ የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ደርሶታል የሚባለው የተቀባዩ ኤሌክትሮኒክ ሥርዓት ውስጥ ሲገባ ነው።

3/ በመልዕክት አመንጪውና በተቀባዩ መካከል በሌላ መልክ ስምምነት ካልተደረገ በስተቀር የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ከአመንጭው የሥራ ቦታ ተልኳል ተብሎ የሚወሰደውና በተቀባይ የሥራ ቦታ ደርሷል የሚባለው፤ ከዚህ በታች ባለው አኳኋን ሲተረብ ነው

(ሀ) የመልዕክቱ አመንጪ ወይም ተቀባዩ ከአንድ በላይ የሥራ ቦታ ያለው ከሆነ በሁለቱ መካከል ከሚካሄደው ትራንዛክሽን ጋር የቀረበ ግንኙነት ያለው የሥራ ቦታ፤ ወይም ይህ ለግንኙነቱ መሠረት የሆነው ትራንዛክሽን ከሌለ ዋናው የሥራ ቦታ እንደግባብነቱ የመልዕክቱ የመላኪያ ወይም የመቀበያ ቦታ ተደርጎ ይወሰዳል፣ ወይም

(ለ) የመልዕክቱ አመንጪ ወይም ተቀባዩ የሥራ ቦታ የሌለው ከሆነ የመኖሪያ ቦታው እንደ ሥራ ቦታ ያገለግላል።

22. <u>የለውጥ ወይም የስህተት ውጤት</u>

1/ የኤሌክትሮኒክ መልዕክት በሚተላለፍበት ወቅት ለውጥ ወይም ስህተት ተፈጽሟል የሚባለው የመልዕክት አመንጪው እና ተቀባዩ አንድን የደህንነት ሥርዓትን ጥቅም ላይ ለማዋል የተስማሙ ከሆነና አንደኛው ወገን ይህን ሥርዓት ተከትሎ ካልፈጸመ ነው።

2/ ለውጥ ወይም ስህተት የፈጸመ አካል ለተቀየረው ወይም ለተሳሳተው የኤሌክትሮኒክ መልዕክት ተጠያቂ ነው።

3/ የመልዕክት አመንጪ ወይም ተቀባይ ተጠያቂ የማይሆነው ስህተቱ በወኪሉ የተፈጸመ ከሆነና ወኪሉ ስህተቱ እንዲታረም ዕድል ያላመቻቸ ከሆነ ነው።

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) በተጠቀሰው መሠረት የተከሰተን ስህተት የተገነዘበ አካል

(ሀ) ስህተቱን ወይም ለውጡን ወዲያውኑ ሌላው ሰው እንዲያውቀው ማድረግ እና ለተቀበለው መልዕክት ተጠያቂ እንደማይሆን ማሳወቅ አለበት፤ እንደዚሁም

(ለ) ሌላው ወገን የሚሰጣቸውን ምክንያታዊ የሆኑ ትዕዛዞችን ማክበርን ጨምሮ በተሳሳተው መልዕክት መሠረት ያገኘውን ጥቅም የመመለስ፣ የመደምሰስና ሌሎች ምክንያታዊ የሆኑ እርምጃዎችን መውሰድ ይገባዋል።

ንዑስ ክፍል ሶስት

የመሐል አገናኞች የተጠያቂነት ገደብ

23. **አስተላላፊ**

1/ የመሐል አገናኝ ኢንፎርሜሽን የማስተላለፍ አገልግሎቶች በሚሰጥበት ጊዜ ወይም ለቀጥታ መስመር ይፋዊ ግንኙነት ተደራሽነት በሚሰጥበት ጊዜ

(ሀ) የቀጥታ መስመር ግንኙነቱን የማይቆጣጠር፣

(ለ) ስርጭቱን የማያመነጭ፣

(ሐ) የስርጭቱን ተቀባይ የማይመርጥ፣ ወይም

(መ) በስርጭቱ ውስጥ ያሉትን መረጃዎች የማይመርጥ ወይም የማይቀይር

ከሆነ ለተላለፈው መረጃ ተጠያቂ አይሆንም።

2/ ኢንፎርሜሽን የማስተላለፍ፣ የመላክ እና ተደራሽ የማድረግ ተግባር የአውቶማቲክን፣ የኮምፒውተር ሥርዓት የሂደት ደረጃዎችን እና ለአጭር ጊዜ የሚቆይ ጊዜያዊ ክምችትን የሚያካትተው

(ሀ) ስርጭቱን በመረጃ ሥርዓት ውስጥ ለመልቀቅ ብቻ፤

(ለ) ስርጭቱ መልዕክት ተቀባይ ነው ተብሎ ከሚገመተው ሰው ውጭ ለሌላ ሰው ተደራሽ እንዳይሆን ተደርጎ ከተለቀቀ፣ እና

(ሐ) ለስርጭቱ ከሚያስፈልገው በላይ ለማይቆይ ጊዜ የሚከማች ከሆነ ነው።

24. **ይዞ ማቆየት**

የመሐል አገናኙ የኤሌክትሮኒክ መዝገብ ይዞ የሚያቆየው የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱን ለማስተላለፍ ለማግኘት ለጠየቁ ተቀባዮች መልዕክቱን ይበልጥ ቀልጣፋ በሆነ ሁኔታ ለማስተላለፍ ከሆነ፤ እንደዚሁም

(ሀ) የኤሌክትሮኒክ መዝገቡን ካልቀየረው፣

(ለ) የኤሌክትሮኒክ መዝገብ ተደራሽነት ሁኔታዎችን ካከበረ፣

(ለ) የተግባሩ እውነታዎች ወይም ከባቢያዊ ሁኔታዎች ላይ ግንዛቤ ከሌለው፤

(ሐ) የሶስተኛ ወገኖች መብትን አስመልክቶ የኢንፎርሜሽኑ ባህርይ ግልጽ ካልሆነ፤

(መ) ከተግባሩ ጋር ቀጥተኛ ተያያዥነት ያለው የገንዘብ ጥቅም ካላገኘ፤ ወይም

(ሠ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ የሶስተኛ ወገን መብቶችን የሚጥስ መሆኑ ከተገለጸለት በኋላ ከኤሌክትሮኒክ መልዕክቱ ጋር የተያያዙ ኢንፎርሜሽኖችን አግባብነት ባለው ጊዜ ውስጥ እንዲወገዱ ወይም ተደራሽ እንዳይሆኑ ካደረገ፤

ለደረሰው ጉዳት ተጠያቂ አይሆንም፡፡

27. የይውረድ ማስታወቂያ ስለመስጠት

1/ ለሶስተኛ ወገኖች ተደራሽ ከተደረገ ኢንፎርሜሽን ጋር በተያያዘ ቅሬታ ያለው አካል ቅሬታውን ለመሐል አገናኙ፣ ለሚመለከተው አገልግሎት ሰጪ፣ ወይም ለሕጋዊ ወኪሉ በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

2/ ቅሬታ ያለው አካል በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (1) ኢንፎርሜሽኑ እንዲወርድ ከመጠየቅ ባሻገር

(ሀ) የአቤቱታ አቅራቢውን ሙሉ ስም፣ አድራሻ፣ ስልክ ቁጥርና የኢሜል አድራሻ፤

(ለ) የአቤቱታ አቅራቢው የጽሁፍ ወይም የኤሌክትሮኒክ ፊርማ፤

(ሐ) የተጣሱት መብቶች እና ድርጊቱ ሕገወጥ ስለመሆኑ ማብራሪያ፤

(መ) ክርክሩን ለመፍታት መወሰድ ያለበት የመፍትሔ እርምጃ፤ እና

(ሠ) ያቀረበው ቅሬታና ኢንፎርሜሽን ትክክለኛ እና እውነተኛ መሆኑን የሚያረጋግጥ መግለጫን

ማካተት አለበት፡፡

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት የተሰጠ ማስታወቂያ ሃሰት መሆኑን እየታወቀ የቀረበ ከሆነ ማስታወቂያ አቅራቢው በፈጸመው ድርጊት ምክንያት ለደረሰው ጉዳት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

4/ በሐሰት በቀረበ ማስታወቂያ መሠረት መረጃ የማውረድ ተግባር የፈጸመ የመሐል አገናኝ በኃላፊነት አይጠየቅም፡፡

ንዑስ ክፍል አራት

የሸማቾች መብት ጥበቃ

28. የሚቀርቡ መረጃዎች

1/ ሸቀጦችን እና አገልግሎቶችን በኤሌክትሮኒክ ትራንዛክሽን አማካይነት የሚያቀርብ አቅራቢ

(ሀ) ሙሉ ስሙን፣ አድራሻውን፣ የስልክ ቁጥሩን፣ የድረገጹና የኢሜይል አድራሻውን፣

(ለ) የዘርፍ ማህበር አባል ከሆነ አባል የሆነበት የዘርፍ ማህበርና የማህበሩ አድራሻ፣

(ሐ) አቅራቢው ተገኝ የሆነለት የሥነ-ምግባር ኮድና ሸማቹ የሥነ-ምግባር ኮዱን በኤሌክትሮኒክ መንገድ ማግኘት የሚችልበት አግባብ፣

(መ) ሕጋዊ የንግድ ተቋም ከሆነ የምዝገባ እና የፈቃድ ቁጥሮችን፣ የምዝገባ

ቦታና የንግድ ተቋሙን የኃላፊዎችን ስም፣

(ሠ) አቅራቢው ሕጋዊ ሰነዶችን የሚቀበልበት አድራሻ፣

(ረ) ሸማቹ ለተረበለት የኤሌክትሮኒክ ትራንዛክሽን

ውሳኔ እንዲወስን ለማስቻል በአቅራቢው ስለተረቡ ሸቀጦችና አገልግሎቶች ዋነኛ ባህሪያት የተሰጠ በቂ መግለጫ፣

(ሰ) የትራንስፖርት ወጪዎችን፣ ታክስ እና ሌሎች ክፍያዎችን ወይም

ወጪዎችን ጨምሮ የሸቀጦቹን እና የአገልግሎቶቹን ሙሉ ዋጋ፣

(ሸ) ግዥ ለተፈጸመበት ሸቀጥና አገልግሎት ክፍያ የሚፈጸምበት የአገር ውስጥ

የባንክ አካውንት ዝርዝርን ጨምሮ የክፍያ መፈጸሚያ መንገድ፣

(ቀ) ዋስትናዎችን ጨምሮ ማንኛቸውም ለትራንዛክሽኑ ተፈጻሚ የሚሆኑ

ስምምነቶችና እነዚህ ስምምነቶች ሸማቾች በኤሌክትሮኒክ እንዲያገኙት፣ ሊያከማቹት እና ቅጅ ሊያዘጋጁለት እንደሚችሉ የሚገልጽ ማብራሪያ፣

(በ) ሸቀጦቹ ለሸማች የሚላኩበት እና አገልግሎቶቹ ለሸማች የሚደርሱበት ጊዜን፣

(ተ) ሸማቾች የግብይቱን ሙሉ መረጃ ማግኘት የሚችሉበት ጊዜ እና ሁኔታ፣

(ቸ) የተሸጠ ዕቃን ስለመመለስ፣ ስለመለወጥ እና የተፈጸመን ክፍያ ተመላሽ

ማድረግን በሚመለከት አቅራቢው የሚከተለው ፖሊሲ፣

(ኀ) አቅራቢው ተገኝ የሆነለት አማራጭ የግጭት መፍቻ ኮድ እና ሸማቹ

የዚህን ኮድ ዝርዝር ይዘት በኤሌክትሮኒክ መንገድ ማግኘት የሚችልበት አግባብ፣

ከክፍያና የሸማቹ ግላዊ መረጃ ጋር በተያያዘ አቅራቢው የሚከተለው

የደህንነት ሥርዓቶች እና የሚስጥራዊነት ፖሊሲ፣ እና

(ኘ) ... ደ አስፈላጊነቱ የሸቀጦችና የአገልግሎቶች አቅርቦት ቀጣይነት ባለው

... ንን እንዲሆን ስምምነት ተደርጎ ከሆነ ስምምነቱ ጸንቶ የሚቆይበት

... ተኛው ጊዜ፣

... ፌዴራላዊ ...
... Democratic Republic of Ethiopia
... ጽ/ቤት
... Minister

የሚገልጽ ኢንፎርሜሽን ለሸማቹ ሸቀጦቹና አገልግሎቶቹ በሚቀርብበት ድረገጽ ላይ ማስቀመጥ ይኖርበታል።

2/ አቅራቢው ለሸማቾች
   (ሀ) ሙሉ የኤሌክትሮኒክ ትራንዛክሽኑን እንዲገመግሙ፤
   (ለ) ስህተቶችን እንዲያስተካክሉ፤ እና
   (ሐ) የግዥ ትዕዛዝ ከመስጠታቸው አስቀድመው ትራንዛክሽኑን ትተው እንዲወጡ ዕድል መስጠት አለበት።

3/ አቅራቢው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አቀጽ (1) እና (2) የተጠቀሱትን ድንጋጌዎች ካላሟላ ሸማቹ ሸቀጦቹን እና አገልግሎቶችን በተቀበለ 14 ቀናት ውስጥ ትራንዛክሽኑን ሊሰርዘው ይችላል።

4/ ትራንዛክሽኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) መሠረት ከተሰረዘ
   (ሀ) ሸማቹ ከአቅራቢው የመጣለትን ምርት ይመልሳል፤ ወይም እንዳግባብነቱ የቀረበለትን አገልግሎት መጠቀም ያቆማል፤
   (ለ) አቅራቢው የተፈጸመውን ሙሉ ክፍያ ተመላሽ ያደርጋል።

5/ አቅራቢው ትራንዛክሽኑ ለተካሄደበት ጊዜና ለትራንዛክሽኑ የሚመጥን፣ ተቀባይነትና ያለውና ደረጃውን የጠበቀ ቴክኖሎጂ በመጠቀም ደህንነቱ በሚገባ የተረጋገጠ የክፍያ ሥርዓት ይተገብራል።

6/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (5) የተጣለበትን ግዴታ ባለመወጣቱ በሸማቹ ላይ ጉዳት ቢደርስ አቅራቢው ለደረሰው ጉዳት ተጠያቂ ነው።

29. <u>ውል ማቋረጥ</u>

1/ የሸቀጦቹ ባህርይ ታሳቢ በማድረግ ሸማቹ ያለ ምንም ምክንያት እና ቅጣት ዕቃውን ከተቀበለበት ቀን ጀምሮ ባሉ በሰባት (7) ቀናት ውስጥ ወይም አገልግሎቶቹን መቀበል ከጀመረበት በኋላ ባሉት ሰባት (7) ቀናት ውስጥ የኤሌክትሮኒክ ትራንዛክሽኑን ሊሰርዘው ይችላል።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተጠቀሰው ተፈጻሚ ሲሆን በሸማቹ ላይ ሊጣል የሚገባው ክፍያ ሸቀጡን ተመላሽ ለማድረግ የሚወጣ ቀጥተኛ ወጪ ብቻ ነው።

3/ ሸማቹ በበዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተገለጸውን መብት ተግባራዊ ከማድረጉ በፊት ለሸቀጦቹ ወይም ለአገልግሎቶቹ ክፍያ ፈጽሞ ከሆነ፣ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) የተጠቀሰው ወጪ ከሙሉ ክፍያው ላይ ተቀናሽ ተደርጎ የማስመለስ መብት አለው፤ ክፍያው ተመላሽ የሚደረግለት ውሉ ከተሰረዘ በኋላ ባሉት 30 ቀናት ውስጥ ነው።

30. <u>ሸማች ለግዥ ባልጠየቃቸው ጉዳዮች ዙሪያ የሚደረጉ ኮሙኒኬሽኖች</u>

1/ ጥያቄ ባልቀረበባቸው ጉዳዮች ላይ የንግድ ኮሙኒኬሽኖች ለሸማቾች የሚልክ ማንኛውም ሰው፣ ሸማቹ ስሙ ከዚህ ሰው የመልዕክት ተቀባዮች ዝርዝር ውስጥ እንዲሰረዝ አማራጭ ሊያቀርብለት ይገባል።

2/ ጥያቄ ባልቀረበባቸው ጉዳዮች ላይ የንግድ ኮሙኒኬሽኖችን ለሸማቾች የሚልክ ማንኛውም ሰው፣ ሸማቹ ሲጠይቀው የሸማቹን ግላዊ ኢንፎርሜሽን ያገኘበትን ምንጭ መስጠት አለበት።

3/ ሸማቹ ጥያቄ ባላቀረበበት ጉዳይ ላይ ለቀረበለት የንግድ ኮሙኒኬሽኖች ምላሽ ካለመስጠቱ በራሱ ብቻ ውል ስምምነት እንደተፈጸመ ተደርጎ አይወሰድም።

31. የውል አፈጻጸም

1/ ተዋዋይ ወገኖች ከዚህ በተቃራኒ ካልተስማሙ በስተቀር አቅራቢው ትዕዛዙን ከተቀበለበት ቀን አንስቶ ባሉት በሰላሳ (30) ቀናት ውስጥ ትዕዛዙን መፈጸም አለበት።

2/ አቅራቢው ትዕዛዙን 30 ቀናት ውስጥ ወይም በሌላ በተስማሙበት ጊዜ ውስጥ ካልፈጸመ ሸማቹ እነዚህ የውል መፈጸሚያ ጊዜዎች እንደተጠናቀቁ የሰባት ቀናት ማስጠንቀቂያ በመስጠት ስምምነቱን ሊሰርዝ ይችላል።

3/ አቅራቢው ለማቅረብ የተስማማባቸው ሸቀጦች ወይም አገልግሎቶች የማይገኙ ከመሆናቸው የተነሳ የስምምነት ግዴታዎቹን መፈጸም ካልቻለ ይህንኑ እውነታ ለሸማቹ ወዲያውኑ በማሳወቅ ሸማቹ የፈጸመውን ማንኛውንም ክፍያ በሰባት ቀናት ውስጥ ተመላሽ ማድረግ አለበት።

32. የውጭ አገራት ሕጎች ተፈጻሚነት

ተዋዋዮች ስምምነታቸው የሚገዛበትን የሕግ ሥርዓት አስመልክቶ የተስማሙባቸው ስምምነቶች የትኛውም ይሁኑ በዚህ አዋጅ ውስጥ የተመለከተው የሸማቾች ጥበቃ ድንጋጌዎች ገዥ ናቸው።

33. ቀሪ የማይደረጉ መብቶች

1/ በዚህ አዋጅ ውስጥ የተመለከቱትን መብቶች አጠቃቀም የሚያስቀር ማንኛውም የስምምነት ውል ዋጋ አይኖረውም።

2/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1)ድንጋጌ ቢኖሩም በሌላ በማንኛውም ሕግ ውስጥ ለሸማቾች የተሻለ መብት የሚሰጡ ድንጋጌዎች ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል።

34. አቤቱታ ስለማቅረብ

ሸማቹ አቅራቢው በኩል የተፈጸሙ እና የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎችን የሚጻረሩ ድርጊቶችን አስመልክቶ ለሚኒስቴሩ መሥሪያ ቤቱ ቅሬታውን ሊያቀርብ ይችላል።

ንዑስ ክፍል አምስት
የኤሌክትሮኒክ የመንግሥት አገልግሎቶች

35. ሰነድን በኤሌክትሮኒክ መቀበልና መስጠት

1/ በሕግ መሠረት ሰነዶችን የሚቀበል፣ የሚያዘጋጅ፣ የሚያስቀምጥ፣ ፈቃድ የሚሰጥ፣ የክፍያ ሥርዓት የዘረጋ ማንኛውም መንግሥታዊ ተቋም ሰነዶችን፣ ፈቃዶችን፣ ወይም የክፍያ ሥርዓቶችን በኤሌክትሮኒክ ቅርጽ ወይም መንገድ ሊቀበል፣ ሊያዘጋጅ እና ሊሰጥ ይችላል።

2/ አንድ የመንግስት ተቋም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተመለከቱትን ተግባራት ሲያከናውን

(ሀ) የመዝገብ አያያዝ ሁኔታ፣ የሰነዶች ቅርጽ እና መልዕክቶች የሚሰራጩበትን አግባብ፣

(ለ) በኤሌክትሮኒክ ሰነድ ላይ ፊርማ የሚያርፍበትን ቦታ እና ጥቅም ላይ የሚውለውን የፊርማ ዓይነት፣

(ሐ) የኤሌክትሮኒክ ፊርማ የሚያርፍበትን አግባብና ዘዴ እና በሰርተፊኬት ሰጪ ባለሥልጣን ከተቀመጠው ሁኔታ ጋር የማይቃረኑ ተፈላጊ መስፈርቶች፣

(መ) የኤሌክትሮኒክ መልዕክቶችን ትክክለኛነትና ዋና ቅጅ መሆናቸውን ለማረጋገጥ እና በአስተማማኝ ሁኔታ ተጠብቀው የሚቆዩበትን ሁኔታ ለመፈተሽ ጥቅም ላይ የሚውል ሥርዓት፣ እና

(ሠ) ከላይ ከተጠቀሱት ሰነዶች ጋር የተገናኘ ለኤሌክትሮኒክ መልዕክት እና የክፍያ ዘዴዎች ጠቃሚ ናቸው ተብለው የሚታሰቡ ሌሎች አስፈላጊ ክፍሎችን

ለይቶ በዝርዝር ሊወስን ይችላል።

3/ የመንግስት ተቋማት ለኤሌክትሮኒክ መልዕክቶችና ለኤሌክትሮኒክ ፊርማዎች አጠቃቀም የላቀ የደህንነት መስፈርቶችን መጠቀም አለባቸው።

4/ የመንግስት ተቋማት ይህ አዋጅ ሥራ ላይ ከዋለበት ጊዜ ጀምሮ ባለው አንድ ዓመት ውስጥ የኤሌክትሮኒክ አገልግሎቶችን መስጠት መጀመር አለባቸው።

36. የፌዴራል የኤሌክትሮኒክ ነጋሪት ጋዜጣ መቋቋም

1/ የፌዴራል የሕግ ጋዜጣ የሆነ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የሚወጣ የፌዴራል የኤሌክትሮኒክ ነጋሪት ጋዜጣ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።

2/ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ማቋቋሚያ አዋጅ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣

(ሀ) ማንኛውም የፌዴራል መንግሥት ሕግ የሚወጣው በፌዴራል የኤሌክትሮኒክ ነጋሪት ጋዜጣ ነው፤

(ለ) ማንኛውም የፌዴራል እና የክልል ሕግ አውጪ፣ አስፈጻሚ፣ እና ተርጓሚ እንዲሁም ማንኛውም ሰው በፌዴራል የኤሌክትሮኒክ ነጋሪት ጋዜጣ የሚወጣ ሕግን የመቀበል ግዴታ አለበት፤

(ሐ) የፌዴራል የኤሌክትሮኒክ ነጋሪት ጋዜጣ የሚታተመው በአማርኛ እና በእንግሊዘኛ ቋንቋዎች ነው፤ በሁለቱ ቋንቋዎች መካከል የይዘት ልዩነት በሚፈጠርበት ጊዜ የአማርኛው የበላይነት ይኖረዋል።

3/ ማንኛውም ሕግ በፌዴራል የኤሌክትሮኒክ ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ የወጣበት ቀን ሕጉ የታተመበት ቀን እንደሆነ ይቆጠራል።

4/ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (3) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ እና በፌዴራል የኤሌክትሮኒክ ነጋሪት ጋዜጣ መካከል የሕትመት ቀንን አስመልክቶ ልዩነት በሚፈጠርበት ጊዜ ቀድሞ በታተመው ጋዜጣ የተደነገገው ተፈጻሚ ይሆናል።

37. <u>የፌዴራል የኤሌክትሮኒክ የሕጎች መዝገብ መቋቋም</u>

1/ የፌዴራል የሕግ ጋዜጣ የሆነ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የሚወጣ የፌዴራል የኤሌክትሮኒክ የሕጎች መዝገብ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።

2/ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ማቋቋሚያ አዋጅ አንቀጽ 2 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣

(ሀ) ማንኛውም የፌዴራል አስፈጻሚ አካላት የሚያወጧቸው መመሪያዎች፣ አመላካች መመሪያዎች፣ ማስታወቂያዎች እና ሌሎች ተመሳሳይ ሰነዶች የሚወጡት በፌዴራል የኤሌክትሮኒክ የሕጎች መዝገብ ነው፤

(ለ) ማንኛውም የፌዴራል እና የክልል ሕግ አውጪ፣ አስፈጻሚ፣ እና ተርጓሚ እንዲሁም ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል በፌዴራል የኤሌክትሮኒክ የሕጎች መዝገብ የሚወጣ ሕግን የመቀበል ግዴታ አለበት፤

(ሐ) የፌዴራል የኤሌክትሮኒክ የሕጎች መዝገብ የሚታተመው በአማርኛ እና በእንግሊዘኛ ቋንቋዎች ነው፤ በሁለቱ ቋንቋዎች መካከል የይዘት ልዩነት በሚፈጠርበት ጊዜ የአማርኛው የበላይነት ይኖረዋል።

3/ መመሪያዎች፣ አመላካች መመሪያዎች፣ ማስታወቂያዎች እና ሌሎች ተመሳሳይ ሰነዶች በፌዴራል የኤሌክትሮኒክ የሕጎች መዝገብ ታትሞ የወጡበት ቀን ሕጉ የታተመበት ቀን እንደሆነ ይቆጠራል።

4/ የኢኖቬሽንና የቴክኖሎጂ ሚኒስቴር የፌዴራል የኤሌክትሮኒክ የሕጎች መዝገብን ቴክኒካዊ ጉዳዮች ያስተዳድራል።

5/ በንዑስ አንቀጽ (4) የተጣለበትን ግዴታ መወጣት ይችል ዘንድ፣ የፌዴራል አስፈጻሚ አካላት የሚያወጧቸውን መመሪያዎች፣ ማስታወቂያዎች፣ እና ሌሎች ተመሳሳይ ሰነዶች ተግባራዊ ከመደረጋቸው በፊት የወረቀት እና የኤሌክትሮኒክ

ቅጆዎች ለሚኒስቴሩ የማቅረብ ግዴታ አለባቸው፤ እነዚህ ቅጆዎች በአማርኛ እና በእንግሊዝኛ ቋንቋ መቅረብ አለባቸው::

ክፍል ሰስት

የዶሜን ስም ማኔጆመንት

38. የዶሜን ስም ሬጂስትራር

ባለሥልጣኑ የዶሜን ስም ሬጅስትራር በመሆን ያገለግላል፣ የዶሚን ስም ማኔጅመንት የሥራ ክፍል ይፈጥራል::

39. የባለሥልጣኑ ሥልጣንና ኃላፊነት

1/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 38 የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆነ ባለሥልጣኑ የሚከተሉትን ተግባራት ያከናውናል

(ሀ) የኢቲ ዶሜይን ስም ቦታን ያስተዳድራል፣ ይመራል፣

(ለ) ለመዝጋቢ ተቋሞች ፈቃድ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፣

(ሐ) ለመዝጋቢ ወኪሎች ፈቃድ ይሰጣል ይቆጣጠራል፣

(መ) የኢቲ ዶሜይን ስም ቦታን በማስተዳደር ረገድ የተገኙ የተሻሉ ዓለማቀፋዊ ተሞክሮዎች እንዲስፋፉ ያደርጋል፣

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ባለሥልጣኑ

(ሀ) አጠቃላይ የዶት ኢቲ ዶሜይን ስም ቦታ አስተዳደር እና ማኔጅመንትን

(ለ) ለዶሜይን ስም ምዝገባ የሚያስፈልጉ መስፈርቶች እና ሥነ-ሥርዓቶችን፣ እና

(ሐ) የምዝገባ ሰነዱ አያያዝና ተጠቃሚዎች ከሰነዱ መረጃ የሚያገኙበት አገባብ በተመለከተ መመሪያዎችን እና አመላካች መመሪያዎችን ያወጣል::

3/ ባለሥልጣኑ የዶሜይን ስም ምዝገባ በሚያስገኘው ኢኮኖሚያዊ ጥቅሞች ዙሪያ የህብረተሰቡን ግንዛቤ የማሳደግ ሥራ ይሠራል::

4/ ባለሥልጣኑ ከዶሜይን ስም ቁጥጥር ጋር በተያያዘ

(ሀ) አስፈላጊ ናቸው ብሎ ባመናቸው ጉዳዮች ላይ ምርመራዎችን ሊያካሂድ ይችላል፣

(ለ) በአገር ውስጥና በሌሎች አካባቢዎች ከዶሜይን ስም ሥርዓት ጋር በተያያዘ በታዩ ለውጦች ዙሪያ ምርምሮችን ያካሂዳል፣

(ሐ) የዶት ኢቲ ዶሜይን ስም የዜጎችን ፍላጎት በምን ያህል ደረጃ እንደሚያሟላ በቀጣይነት ያጠናል፣ ይገመግማል፣ እና

(መ) በኢትዮጵያ የሚካሄድ የዶሜይን ስም ምዝገባን የሚመለከቱ መረጃዎችን ሊያሰራጭ ይችላል።

5/ ባለሥልጣኑ ይህ አዋጅ ጸድቆ ሥራ ላይ ከመዋሉ በፊት የተፈጠሩ የዶት ኢቲ ዶሜይን ስም በተገቢ የመምረጥና የማስተዳደር ሥራ ላይ የተሰማራ ማንኛውንም ተቋም መብቶችና ጥቅሞችን ይጠብቃል።

6/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (5) የተጠቀሱት እና በዶት ኢቲ ዶሜይን ማኔጅመንትና አስተዳደር ላይ የራሳቸው መብቶችና ጥቅሞች ያላቸው ተቋሞች

(ሀ) በመካከሉና በሚገኘው ንዑስ ዶሜይኖች ላይ ለስድስት ወራት ያህል ጊዜ እንዲሠሩ፣ እና

(ለ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ (ሀ) የተጠቀሰው የስድስት ወር ጊዜ ካበቃ በኋላ በመዝጋቢነት እንዲመደቡ

ከሌሎች በተለየ ቅድሚያ ይሰጣቸዋል።

40. የዶሜይን ስሞችን ያለፈቃድ ማስተዳደር

1/ ፈቃድ ሳይሰጠው ሁለተኛ ደረጃ የዶሜይን ስምን ያስተዳደረ፣ የመሩ ወይም ሥራ ላይ ያዋለ ማንኛውም ሰው ከስድስት ወር በማያንስ ቀላል እስራት ይቀጣል፡

2/ በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (1) የተገለጸው ድርጊት በመፈጸሙ ምክንያት በሶስተኛ ወገን ጥቅም ላይ ጉዳት ደርሶ ከሆነ ወይም ተከሳሹ ድርጊቱን የተፈጸመው ለራሱ ወይም ለሶስተኛ ወገን ያልተገባ ጥቅም ላማስገኘት ከሆነ ከአንድ አመት እስከ አምስት አመት በሚደደርስ ጽኑ እስራት ይቀጣል።

3/ በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (1) እና (2) የተጠቀሰው ድርጊት የተፈጸመው በህግ ሰውነት በተሰጠው ተቋም በሆነ ጊዜ እንደ አግባብነቱ ከብር አንድ ሺህ በማያንስ የገንዘብ ቅጣት የሚስቀጣ ይሆናል

ክፍል አራት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

41. የአንቀሳቃሾች ግዴታዎች

1/ የኤሌክትሮኒክ ንግድ አንቀሳቃሾች፣ የኤሌክትሮኒክ ንግድ ፕላትፎርም አንቀሳቃሾች፣ እና የኤሌክትሮኒክ ንግድ መካከለኛ አንቀሳቃሾች እንደ ንግድ ተቋማት ዕውቅና ይሰጣቸዋል፤ የንግድ ተቋምት የሚገዙባቸው ሕጎችም በእነሱ ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

2/ የኤሌክትሮኒክ ንግድ ፕላትፎርም አንቀሳቃሾች በእነርሱ ፕላትፎርም ላይ ሸቀጦች ወይም አገልግሎቶች ሲያቀርቡ ከሚፈልጉ የኤሌክትሮኒክ ንግድ አንቀሳቃሾች ማንነታቸውን፣ አድራሻና ተዛማጅ መረጃን፣ ፈቃዳቸውን እና ሌሎች መሠል መረጃዎች እንዲያቀርቡላቸው መጠየቅ አለባቸው፤ የእነዚህንም መረጃዎች ትክክለኛነት ማጣራት፣ መመዝገብ፣ መረጃዎቹን በየጊዜው ማስተካከልና ማረም አለባቸው።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) ውስጥ በኤሌክትሮኒክ ንግድ ፕላትፎርም አንቀሳቃሾች ላይ የተጣሉ ግዴታዎች ለኤሌክትሮኒክ ንግድ መካከለኛ አንቀሳቃሾች ላይ ተፈጻሚ ናቸው።

4/ አንቀሳቃሾች ለገበያ ከሚያቀርቧቸው ምርት እና አገልግሎት ውስጥ 50% የሚያህለው የአገር ውስጥ ምርት እና አገልግሎት መሆኑን ማረጋገጥ አለባቸው።

5/ የፈጣን መልዕክት አገልግሎት ሰጪዎች በኤሌክትሮኒክ ግብይት ውስጥ የሚሳተፉበት አግባብ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

6/ ሚኒስቴሩ የኤሌክትሮኒክ ንግድ ፣ የኤሌክትሮኒክ ንግድ ፕላትፎርም፣ እና የኤሌክትሮኒክ ንግድ ፕላትፎርም መካከለኛ አንቀሳቃሾችን አስመልክቶ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል።

42. አለመግባባቶችን የመፍቻ መንገዶች

1/ የኤሌክትሮኒክ ንግድ ፕላትፎርም አመቻቾች አለመግባባቶችን የመፍቻ አማራጭ መንገዶች መቀየስ አለባቸው።

2/ ባለሥልጣኑ የዶሜይን ስም ማኔጅመንትና አስተዳደርን አስመልክቶ አለመግባባቶችን የሚፈታበት አማራጭ መንገዶችን መቀየስ አለበት።

3/ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (1) እና (2) ሥር በሚወድቁ ጉዳዮች መፍትሔ ያላገኙ አለመግባባቶች በዚህ አዋጅ፣ እና ይህን አዋጅ መሠረት በማድረግ በሚወጡ ደንቦች ወይም መመሪያዎች በተመሠረተ የግልግል የዳኝነት ሥርዓት ቀርቦ ዕልባት ያገኛል።

43. ምስጢር የመጠበቅ ግዴታ

በዚህ አዋጅ ወይም አግባብነት ባለ በሌላ ሕግ ከተፈቀደላቸው ሰዎች በስተቀር የኤሌክትሮኒክስ መልዕክቶችን፣ ሰነዶችን፣ ሌሎች የጽሑፍ ሰነዶችን ወይም ሌሎች የኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎችን ማግኘት የሚችል ማንኛውም ሰው በዚህ አግባብ ያገኘውን ምስጢር የመጠበቅ ግዴታ አለበት።

44. ተፈጻሚ የማይሆኑ ሕጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ሕግ በዚህ አዋጅ ውስጥ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት የለውም::

45. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

1/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ይህን አዋጅ በሥራ ላይ ለማዋል ደንብ ሊያወጣ ይችላል::

2/ ሚኒስቴሩ ይህንን አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የሚወጣ ደንብ ለማስፈጸም መመሪያ ሊያወጣ ይችላል::

3/ ባለሥልጣኑ ከሚኒስቴሩ ጋር በመመካከር በዚህ አዋጅና በዚህ አዋጅ መሠረት ከሚወጡ ደንቦች በሚመነጩ ጉዳዮች ላይ መመሪያ ማውጣት ይችላል::

46. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ከታተመበት ቀን ጀምሮ ተግባራዊ ይሆናል::

አዲስ አበባ፣ .... ቀን 2012 ዓ/ም

ሳህለወርቅ ዘውዴ

የኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዴሞክራሲያዊሪፐብሊክ

ፕሬዚዳንት